

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Dana Balážová

Název práce: Meč

Posudek:

Osobný audit Dany Balážovej

Pochopiť bakalársku prácu Dany Balážovej znamená oboznámiť sa do hĺbky s jej doterajšou tvorbou.

Prvé video nesúce názov Meč vzniklo na začiatku jej štúdia na FaVU ako klauzúrna práca. Po ňom nasledovala séria videí s totožným názvom, ktorý sa časom transformoval do (pracovného?) pomenovania všetkých súvisiacich prác. Niektoré Meče sú videami s odlišným názvom, iné Mečové deriváty sa od prvého líšia okrem názvu i formou. Je otázkou, či posledný Meč sériu uzatvára alebo utvrdzuje autorský jazyk.

V pôvodnom videu vidíme meč perforujúci blanu papiera alebo látky. Pýtame sa, či máme meč vnímať ako konkrétny predmet, jeho tieň alebo jednoducho ako odkaz na významy, ktoré ako symbol nesie. Čas videa je limitovaný samotným gestom, premietané je v slučke, disponuje obmedzenou farebnosťou. Tieto formy redukcie a ich deriváty sú prítomné i v nadväzujúcich Balážovej dielach. Považujem za dôležité ich neprehliadnuť ani pri celkovom vnímaní dnes predkladanej bakalárskej práce, pretože práve redukcia je jedným zo znakov, ktoré sú pre "Meče" charakteristické.

V istom zmysle, to, čo charakterizuje jeden meč, charakterizuje všetky. Zámerom autorky je vyvážiť vzťah protikladov, otočiť vžitú pravidlá, rozostrené zaostriť, tematizovať rytmus, priblížiť sa ideálnej kompozícii. Toto všetko zastrešuje univerzálnym jazykom vizuálnej poézie. Spomínané zábery sú cnostné, introspektívne, vysoko subjektívne, dovoľávajúce sa definície vlastného filozofického postoja. Sú gestom.

Autorka sa zameriava juxtapozíciu binárnych protipólov vybraných sledovaných javov aj v dnes predkladanej bakalárskej práci. Hľadá rovnovážny bod medzi lyrikou a epikou, dramatickosťou a pokojom, konkrétnosťou a abstrakciou. Po formálnej stránke ide o inštaláciu kombinujúcu viaceré médiá. Oproti predchádzajúcim Mečom, z ktorých každý bol druhom vyjadrenia postoja, najnovšia práca pôsobí synteticky a retrospektívne. Samotná voľba vystavania umelého priestoru pre prezentáciu prvkov diela (z ktorých každý ašpiruje na

autonómnosť) naznačuje postprodukcii vlastnej databanky umenia. V kombinácii s vyššie spomínanou všadeprítomnou redukciou to prináša do Balážovej diela pnutie a otvára nové možnosti.

Odkaz na východnú papierovú architektúru podčiarkujú rozmerné tlače reprodukcii voskových malieb pripomínajúce čínsku tušovú maľbu, tak ako aj tematicky i farebne vyprázdnené fotografie.

Plošné diela vznikali v sériách, ktoré nemáme možnosť vzhliadnuť v svojom celkovom rozsahu. Prítomnosť videa nás navádza k tomu, aby sme ho tiež zvažovali ako pokračovanie série - Mečových videí. Pred nami stoja zástupcovia pre Danu dôležitých foriem a obsahov.

Kompaktnosť celku je stavaná subjektívne, neustálym porovnávaním, uberaním a pridávaním. Citelná je snaha o komplexné udržanie rovnováhy a vyváženosti. Slabinou práce je, podľa môjho názoru, arbitrárnosť voľby jednotlivých prvkov priestorovej kompozície. Svojoľnosť výberu vedie k strate nite k rozklúčovaniu všetkých významov (ktoré sú v prípade autorky bohaté, aj zaujímavé). Je práve ňou zvolená kombinácia tá pravá? Alebo, ak je prípustná iná kombinácia, znamená to, že je prípustné nekonečné množstvo kombinácií? Ak pripustíme, že existuje nekonečné množstvo kombinácií, prečo máme uveriť, že práve to, na čo sa pozeráme, je to pravé a najsilnejšie gesto? Tieto otázky sú zároveň moje otázky k diskusii. Sama si nemyslím, že by autor nutne potreboval divákovi svoje dielo približovať. Daná situácia však diváka ochudobňuje a núti ho všímať si pre celkový význam diela nepodstatné prvky.

Danu považujem za kolegyňu, za autorku odvážnu, schopnú reflexie vlastnej práce i jej začlenenia do kontextu umeleckého diskurzu. Predkladanú prácu hodnotím ako ucelenú, nadpriemernú a vyzretú.

Odporúčam ju preto k obhájeniu a ako podklad k udeleniu titulu Bakalář umění. Navrhujem hodnotenie A.

Návrh hodnotení: A

Vypracovala: Katarína Hládeková

Datum: 8. 6. 2014

Podpis: